

МИХАЙЛО ЯКОВИЧ ЄФІМЕНКО
(22.11.1942–09.06.2018)

9 червня 2018 р. на 76-му році життя помер доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент Національної академії аграрних наук України, головний науковий співробітник Інституту розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН. Михайло Якович — видатний вчений-селекціонер, педагог, активний член Українського товариства генетиків і селекціонерів ім. М. І. Вавилова, людина щедрої душі та доброго серця.

Народився Михайло Якович 22 листопада 1942 р. в селищі Прогрес Красногорського району Брянської області в родині селянина. Після закінчення середньої школи розпочав трудову діяльність у місцевому колгоспі. У 1966 р. закінчив зоотехнічний факультет Білоцерківського сільськогосподарського інституту. Після закінчення навчання працював головним зоотехніком радгоспу «Красноколядинський» на Чернігівщині. У 1971–1974 рр. навчався в аспірантурі Науково-дослідного інституту Лісостепу і Полісся УРСР (нині Інститут тваринництва НААН). Після закінчення навчання працював молодшим науковим співробітником цього інституту. У 1974 р. захистив кандидатську дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук за спеціальністю «розведення та селекція тварин».

З 1976 р. — старший науковий співробітник, а з 1978 р. — завідувач лабораторії розведення чорно-рябої худоби Українського науково-дослідного інституту розведення і штучного осіменіння великої рогатої худоби (нині Інститут розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН), заступник директора з наукової роботи цього ж інституту, директор (1996–2002), а з 2011 р. — головний науковий співробітник. До останніх днів життя Михайло Якович працював у інституті.

За особистий внесок у розвиток аграрної науки та багаторічну сумлінну творчу працю вченому присуджено Премію Української академії аграрних наук «За видатні досягнення в аграрній науці» (1997), Державну премію України в галузі науки і техніки (1999), присвоєно почесне звання «Заслужений працівник сільського господарства України» (1996).

У 1991 р. Михайло Якович захистив докторську дисертацію на тему: «Совершенствование черно-пестрого скота Украины с использованием мирового генофонда» у Всесоюзному науково-дослідному інституті генетики і розведення тварин. У 1983 р. Михайлу Яковичу присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника, а 1996 р. — професора, у 1995 р. його обрано членом-кореспондентом НААН.

Доктор сільськогосподарських наук, професор М. Я. Єфіменко залишив велику наукову спадщину — понад 300 наукових праць, зокрема 10 монографій та спеціалізованих довідкових видань, 22 програми з питань селекції у тваринництві України, ним у співавторстві підготовлено 25 рекомендацій, методичних розробок, методик досліджень. За редакцією Михайла Яковича опубліковано 14 державних племінних книг великої рогатої худоби. Він співавтор молочної породи чорно-рябої худоби, 5-ти внутрішньопородних і 5-ти заводських типів та 6-ти ліній, 18-ти авторських свідоцтв і патентів на винаходи.

Професор М. Я. Єфіменко був активним членом Українського товариства генетиків і селекціонерів ім. М. І. Вавилова, членом спеціалізованих вчених рад із захисту докторських дисертацій у ІРГТ ім. М. В. Зубця НААН та Інституту рибного господарства НААН, членом Координаційно-методичної ради з проблем розведення і генетики сільськогосподарських тварин, головою державних екзаменаційних комісій аграрних вузів, членом Національної ради з питань науки і технологій.

За багаторічну сумлінну працю Михайла Яковича нагороджено орденом «За заслуги III ступеня», ювілейною медаллю «За трудову доблесть», «Почесною відзнакою УААН», йому присуджено премію УААН «За видатні досягнення в аграрній науці». За цикл наукових праць з теорії породоутворення в галузі тваринництва вчений став лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки

Михайло Якович заснував відому в Україні наукову школу із селекції молочної худоби, підготував достойну зміну молодих науковців. Сумлінна наукова праця та самовіддане служіння науці здобули професору М. Я. Єфіменко високий авторитет і повагу колег та виробничників.

Михайло Якович був непересічною людиною, авторитетним керівником і наставником, людиною, якій повною мірою були притаманні

такі чесноти, як обізнаність, порядність, виняткова працьовитість, скромність, високий лет наукової думки, доброзичливість і благородність душі. Його шанували та любили всі, з ким він поряд працював і жив, творив українську аграрну науку. Поважний і вимогливий, але завжди усміхнений і привітний, життєрадісний та оптимістичний Михайло Якович намагався жити щасливо сам і примножував щастя навколо себе. Він був ученим за покликанням та філософом по життю — таким і залишиться назавжди в пам'яті та серцях тих, хто з ним працював, хто його знав. Низько схиляємо голови перед непересічною Людиною, видатним Ученим, Учителем і Колегою. Вічна пам'ять Вам, незабутній Михайле Яковичу!

Президія Українського товариства генетиків і селекціонерів ім. М. І. Вавилова

Колектив Інституту розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН

Члени первинного осередку Українського товариства генетиків і селекціонерів ім. М. І. Вавилова у Інституті розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН